

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 6P/20/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613205744
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Žišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2013:5613205744.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudkyňou JUDr. Ivetou Žiškovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti O. - Z., G.. XX. XX. XXXX Q. A., G.. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov N. M., G.. XX. XX. XXXX, K. K. XXX a Z. O., G.. XX. XX. XXXX, t. č. na neznámom mieste, zastúpeného opatrovníkom Obcou Bobrovec, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš 4P/232/2010-18 zo dňa 29. 06. 2010 sa vo výroku o výživnom m e n í tak, že otec je p o v i n ý prispievať od 01. 06. 2013 na výživu maloletej Z. O., G.. XX. XX. XXXX, po 50,-eur mesačne a maloletej A. O., G.. XX. XX. XXXX, po 40,-eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí.

Dlžné výživné za obdobie od 01. 06. 2013 do 30. 09. 2013 na maloletú Z. vo výške 91,96 eur sa otcovi p o v o ľ u j e splácať po 10,-eur mesačne a na maloletú A. O. vo výške 51,96 eur sa otcovi p o v o ľ u j e splácať po 10,-eur mesačne, prvá splátka splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo aj len jednej splátky.

V časti o zvýšenie výživného za obdobie od 01. 05. 2013 do 31. 05. 2013 sa konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom, doručeným súdu dňa 30. 05. 2013 matka maloletých detí žiadala, aby súd zvýšil otcovi detí od 01. 05. 2013 výživné a to na mal. Z. na 50,-eur mesačne a mal. A. na 40,-eur mesačne. V priebehu konania matka zobrala návrh späť v časti, pokiaľ žiadala zvýšiť výživné aj za mesiac máj 2013 a výživné žiadala zvýšiť až od 01. 06. 2013, teda od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po podaní návrhu na súd. Návrh odôvodnila tým, že má 3 deti, najstaršia dcéra M. M. (predtým O.) už ukončila stredoškolské vzdelanie, ale zatiaľ nemá maturitné vysvedčenie, nakoľko nezmaturovala z anglického jazyka. Pracuje na dohodu v Aquaparku ako masérka. Maloletá Z. študuje v 2. ročník Strednej zdravotníckej školy v Ružomberku, odbor zdravotný asistent a najmladšia Slávka je žiačkou 9. ročníka základnej školy. Matka maloletých detí uviedla, že od poslednej úpravy výživného sa zvýšili životné náklady detí. Otec si pritom vôbec neplní vyživovaciu povinnosť, aj keď mu bolo určené iba minimálne výživné. Preto jej je od augusta 2012 poskytované náhradné výživné. Otec sa s deťmi vôbec nekontaktuje, zdržiava sa na neznámom mieste.

Odporca sa zdržiava na neznámom mieste, a preto mu súd uznesením 6P/20/2013-11 zo dňa 18. 07. 2013, ustanovil na zastupovanie v tomto konaní opatrovníka Obec Bobrovec. Opatrovník sa na

pojednávanie neustanovil, aj keď bol riadne a včas predvolaný. Súd preto podľa § 101 ods. 2 O. s. p. rozhodol aj v neprítomnosti opatrovníka otca maloletých detí.

Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť návrhu matky zvýšiť výživné, nakoľko je to v prospech maloletých detí.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine

(1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

O výživnom na maloleté deti bolo naposledy rozhodované rozsudkom tunajšieho súdu 4P/232/2010-18 zo dňa 29. 06. 2010, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej maloleté deti O. (vtedy ešte aj M., nar. 26.02. 1994), boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Otec maloletých detí bol zaviazaný prispievať na každé z detí sumou minimálneho výživného, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne, určeného podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v spojení s ustanovením § 2 písm. c/ zákona 601/2003 Z. z. od 01. 03. 2010. Zameškané výživné za obdobie od 01. 03. 2010 do 30. 06. 2010 vo výške 101,44 eur bol otec zaviazaný uhradiť k rukám matky do 31. 08. 2010. Vtedy súd vychádzal zo zistenia, že maloleté deti Z. Q. A. chodili do základnej školy a to Z. do 7. ročníka a A. do 5. ročníka. Matka spolu s deťmi bývala v rodinnom dome, ktorý patril jej matke. Za elektrinu vtedy matka platila mesačne 96,-eur, rozhlas 4,64 eur, kanalizáciu splácala po 35,-eur mesačne. Matka mala vtedy priemerný mesačný zárobok 416,48 eur. Otec v tom čase bol nezamestnaný, nebol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie keď tvrdil, že si hľadá robotu a z evidencie uchádzačov o zamestnanie ho vyradili z dôvodu, že sa nechodil hlásiť.

V konaní bolo preukázané, že od poslednej úpravy výživného sa zmenili pomery na strane maloletých detí, ktoré sú staršie, v dôsledku čoho sa zvýšili náklady na ich výživu a súčasne aj stúpili životné náklady. Maloletá Z. študuje v 2. ročníku strednej školy a maloletá A. končí základnú školu. Matka spolu s deťmi stále býva v rodinnom dome patriacom jej matke s tým, že náklady na bývanie sú porovnateľné s nákladmi v čase posledného rozhodovania - za vodu platí mesačne 8,-eur, elektrinu 96,-eur, internet 9,-eur, inkaso 4,64 eur a za plynovú bombu 17,-eur za 2 mesiace. Dom je vykurovaný pevným palivom a na zimu si matka detí zaobstarala drevo za 250,-eur. Podstatnejšie sa nezmenil ani príjem matky detí, keď jej čistý mesačný zárobok je 425,-eur, vrátane daňového bonusu 64,23 eur. Otec maloletých detí sa zdržiava na neznámom mieste, pričom podľa správy poskytnutej Sociálnou poisťovňou, pobočka Liptovský Mikuláš, naposledy pracoval od 17. 02. 2012 do 28. 03. 2012 ako zamestnanec - dohodár. Predtým pracoval od 12. 04. 2011 do 30. 06. 2011 ako zamestnanec - dohodár v Kaufland Slovenská republika, v. o. s. Otec maloletých detí nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a nie je mu poskytovaná žiadna sociálna dávka.

Vzhľadom na zistené skutočnosti mal súd preukázané, že od posledného pojednávania nastala podstatná zmena pomerov spočívajúca v tom, že maloleté deti sú staršie a náklady na ich výživu sú podstatne vyššie. Matka okrem príjmu 425,-eur mesačne poberá už iba rodinné prídavky na 2 deti spolu vo výške 46,20 eur. Nakoľko otec si neplní určenú vyživovaciu povinnosť, matke maloletých detí je od augusta 2012 vyplácané náhradné výživné aktuálne vo výške 53,30 eur na 2 deti. Obidvom rodičom sa zmenili pomery v tom, že im odpadla vyživovacia povinnosť k dcére M..

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Otec maloletých detí nepracuje, resp. pokiaľ pracuje, nie sú do Sociálnej poisťovne odvádzané odvody z jeho príjmu. Pre neplnenie vyživovacej povinnosti sa voči otcovi maloletých detí vedie trestné stíhanie za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona, pričom dňa 22. 04. 2013 bol na otca maloletých detí vydaný príkaz na zatknutie. Otec maloletých detí má 2 vyživovacie povinnosti, a potom je povinný zabezpečiť si príjem v rozsahu, ktorý by mu umožňoval plniť si túto zákonnú vyživovaciu povinnosť. Nakoľko otec maloletých detí nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a nebolo preukázané, že nepracuje z objektívnych dôvodov (napr. zdravotných), súd vychádzal v zmysle citovaného ustanovenia z predpokladu, že pokiaľ by pracoval, dosahoval by aspoň minimálnu mzdu, ktorá je v súčasnom období 337,70 eur mesačne. Vzhľadom na vek maloletých detí a náklady na ich výživu, potom matkou požadovaná suma 50,-eur na mal. Z. a 40,-eur na mal. A. je primeraná, a preto súd návrhu matky vyhovel.

V časti, pokiaľ matka maloletých detí zobrala návrh späť na zvýšené výživného za mesiac máj 2013, súd v zmysle § 96 O. s. p. v tejto časti konanie zastavil, keď späťvzatie návrhu je v súlade s ustanovením § 77 ods. 1 Zákona o rodine.

Doteraz bolo otcovi určené len minimálne výživné, ktoré bolo v mesiaci jún 2013 určené v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a § 5 ods. 6 zákona č. 601/2013 Z. z. 26,65 eur a od 01. 07. 2013 bolo minimálne výživné zvýšené na 27,13 eur. Otec maloletých detí si výživné vôbec neplatil, súdom určené minimálne výživné bolo poukazované matke detí formou náhradného výživného. V súvislosti so zvýšením výživného späťne od 01. 06. 2013 preto vznikol dlh, predstavujúci rozdiel medzi zvýšeným výživným a minimálnym výživným a to u mal. Z. za jún 2013 vo výške 23,35 eur a za mesiace júl - september 2013 po 22,87 eur, čo je 68,61 eur. Na mal. A. predstavuje rozdiel medzi doteraz určeným minimálnym výživným za jún 2013 vo výške 13,35 eur a za mesiace júl - september 2013 po 12,87 eur, čo je 38,61 eur. Pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 154 ods. 1 O. s. p.) a nakoľko otec je povinný platiť výživné vždy do 15. dňa v mesiaci, v čase rozhodovania súdu bolo splatné zvýšené výživné za mesiace jún - september 2013. Za toto obdobie vzniklo dlžné výživné na mal. Z. 91,96 eur a mal. A. 51,96 eur. Súd otcovi povolil splácať dlžné výživné na každú dcéru po 10,-eur mesačne s tým, že v prípade nedodržania splátok nezaplatením čo aj len jednej splátky sa stane splatným celé dlžné výživné naraz.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Pokiaľ si povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).

Výrok rozsudku odsudzujúci na plnenie výživného je predbežne vykonateľný a lehota na plnenie plynie odo dňa jeho doručenia (§ 162 ods. 1, ods. 2 O. s. p.).